

Notat

Dato: 10.03.2014
Arkivsak: 2014/11292-2
Saksbehandlar: lisadla

Til: Samferdselsutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Trafikkulukker i gangfelt - svar på oversending

I møte i samferdselsutvalet 22. januar 2014 sette representanten **Tom Skauge** (SV) fram følgjande oversending:

TRAFIKKULUKKER I GANGFELT

Det har vore ei rekke trafikkulykker i eller ved fotgjengarfelt i Hordaland den siste tida. Dette er alvorlig ettersom dette skal vera eit særlig beskytta område for gåande. Spørsmål: I lys av risikoen vi har erfart ved fotgjengarfelt, vil administrasjonen fremja ei sak med:

- a) Oversyn og vurdering av lysforhold ved alle fotgjengarfelt i Hordaland.*
- b) Oversyn og vurdering av tid for grønt lys for fotgjengarar på fotgjengarfelt over riksvegar i Hordaland.*

Fylkesrådmannen har vore i kontakt med Statens vegvesen for å få deira vurdering av trafikksikringsaspektet ved gangfelta i Hordaland. Fylkesrådmannen sitt svar tek utgangspunkt i dei vurderingane som Statens vegvesen har gjort for fylkeskommunen.

Svar på spørsmål a)

Det er merka opp mange gangfelt i Hordaland, og god belysning er eit av dei viktigaste krava som vert sett ved etablering av gangfelt. Etter Statens vegvesen si vurdering så har dei aller fleste gangfelta på riks- og fylkesvegnettet her i fylket har god belysning.

Dersom ein skal vurdere lystilhøva ved eit gangfelt, så er det mange faktorar som er med å påverke lysnivået. Dette er forhold på og ved vegen, slik som vegbredde, kurvatur, bakketopp, terrenget ved vegen, bygningar, strølys frå bygg/installasjonar og sjølve trafikken på vegen. Vidare har også sjølve lysanlegget innverknad på lysnivået, slik som lampestyrke, høgde, avstand mellom master, masteplassing og blanding. Lystilhøva vil difor variera frå gangfelt til gangfelt. Statens vegvesen har ikkje ein oversikt som viser kvaliteten på vegbelysninga i og ved alle gangfelta i Hordaland. Frå Statens vegvesen får fylkesrådmannen opplyst at det vil vere ein svært stor jobb å få registrert lystilhøva ved alle gangfelta i fylket. Dette vil mellom anna krevje lysmålingar ved alle gangfelta, som må gjennomførast i mørket, på tørr asfalt og utan bilar som lyser opp i vegbanen.

Gjennom dei kommunale trafikksikringsplanane, innspel frå publikum og eigne analyser får Statens vegvesen og fylkeskommunen årleg oversikt over gangfelt som bør få oppgradert belysning. Tiltaka er då enten å forsterka belysninga på ei heil strekning, eller intensivbelysa sjølve gangfeltet. Kvar år vert litt av trafikksikringsmidlane sett av til desse tiltaka.

Svar på spørsmål b)

På vegnettet i Hordaland er det omlag 500 gangfelt som er signallysregulert. Dei fleste som ein del av eit større kryss, andre som enkeltstående signallysregulerte gangfelt. Dei aller fleste signallysanlegga fungerer med minimum fire ulike signalplanar, med varierende grøntid avhengig av dag, tid og trafikkta. Det fins inga samla oversyn over korleis desse anlegga er programmert med omsyn til grøntidsfordeling.

Grøntid for fotgjengarar er styrt av fleire tilhøve, men det er viktig å vere klar over at det ikkje er slik at grøntida er dimensjonert slik at fotgjengarar skal rekke å gå over heile gangfeltet på grøn mann. Grøn mann er eit signal til fotgjengarar om at dei kan starte kryssinga. For eit typisk frittstående signallysregulert gangfelt som kryssar ein tofelts riks- eller fylkesveg vil følgjande tider gjelde:

- Køyrande har grønt.
- Køyrande har 3 eller 4 sekunder gult (avhengig av fartsgrense).
- Alle har 1 sekund raudt.
- Gangfelt har 6-8 sekunder grønt (avhengig av vegbredde).
- Gangfelt har 3-4 sekunder grønblink (avhengig av vegbredde).
- Gangfelt har 3-4 sekunder raudt (avhengig av vegbredde).
- Køyrande har 1 sekund raudt-gult.
- Køyrande har grønt.

For å avvikle fotgjengartrafikk over vegen går det soleis omlag 17-22 sekund der køyrande har raudt lys. Denne tida går altså med til sikringstid før fotgjengarane får grøn mann, deretter grøn mann og sikringstid, før bilane får grønt att.

Avgjerande for tryggleiken i desse signallysanlegga er ikkje lengda på grøn mann intervallet, men lengda på sikringstidene. Sikringstida frå grønt for fotgjengarar til grønt for køyrande er fastsett slik: Fotgjengar som startar kryssing av vegen i siste sekund grønt skal i løpet av sikringstida (grønblink og rødt) rekke å komme over vegen med ein gangfart på 1,2m/sek, før køyrande får grønt. Tilhøve som er med på å påverke lengda av tidsintervallet med grøn mann er følgjande:

- Vegbredde
- Antal fotgjengarar
- Antal køyrefelt
- Trafikkøy
- Trafikkta

Statens vegvesen haustar no erfaring med ny teknologi i frittstående signallysregulerte gangfelt. Det er i den seinare tid etablert eit titalls signallysregulerte gangfelt av såkalla PUFFINS typen. Dette er eit engelsk konsept for gangfelt, der fotgjengarane ikkje har noko lys å sjå mot på motsett side av vegen, - fotgjengarane sitt lys er integrert i tryknappen. På denne måten vert ikkje fotgjengarane «stressa» av blinkande grøn mann eller raud mann. Desse anlegga har ei fast grøntid på fem sekund, og ei sikringstid mellom grønt for gåande og grønt for køyrande som er nokre sekund kortare enn normalt. Derimot vert sikringstida i desse anlegga forlenga så lenge der er fotgjengarar i gangfeltet, inntil ei bestemt grense (20 sek.).